

Ympäristövaliokunnan mietintö 4/1995 vp

Hallituksen esitys aluksista aiheutuvista öljyvahingoista johtuvasta vastuusta annetun lainsäädännön muuttamisesta

Eduskunta on 30 päivänä toukokuuta 1995 lähettänyt ympäristövaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen 26/1995 vp.

Liikennevaliokunta on eduskunnan päätöksen mukaisesti antanut valiokunnalle lausuntonsa. Lausunto (LiVL 5/1995 vp) on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina vanhempi hallitussihteeri Lolan Eriksson liikenne-ministeriöstä, ylitarkastaja Ulla Kaarikivi-Laine ympäristöministeriöstä, ylitarkastaja Heikki Muttilainen merenkulkuhallituksesta, osastopäällikkö Jukka Kantola Suomen Varustamoyhdistyksestä ja tekninen asiamies Heikki Koskinen Öljyalan Keskusliitosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi aluksista aiheutuvista öljyvahingoista johtuvaa vastuuta koskevaa lainsäädäntöä siten, että Suomi voisi ratifioida vuonna 1992 tehdyn muutospöytäkirjan, joka koskee öljyn aiheuttamasta pilaantumisvahingosta johtuvasta siviilioikeudellisesta vastuusta vuonna 1969 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta.

Esityksessä ehdotetaan, että aluksen omistajan aluksista aiheutuvista öljyvahingoista johtu-

vaa vastuuta koskeva kansallinen lainsäädäntö saatetaan yhdenmukaiseksi vuoden 1992 vastuupöytäkirjan kanssa. Aluksen omistajan vastuuta koskeva uusi sääntely ehdotetaan sisällytettäväksi merilakiin. Samalla ehdotetaan, että aluksista aiheutuvista öljyvahingoista johtuvasta vastuusta annettu laki kumotaan. Lakia sovellettaisiin kuitenkin tiettyihin vahinkoihin siihen saakka, kunnes Suomi irtisanoo öljyn aiheuttamasta pilaantumisvahingosta johtuvasta siviilioikeudellisesta vastuusta vuonna 1969 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana. Tarkoituksena on, että lait tulisivat voimaan silloin, kun vuoden 1992 vastuupöytäkirja tulee Suomen osalta voimaan.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotuksia tarpeellisina ja puoltaa niiden hyväksymistä sellaisinaan.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

että lakiehdotukset hyväksyttäisiin muuttamattomina.

Helsingissä 21 päivänä syyskuuta 1995

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Seppänen, varapuheenjohtaja M. Koski sekä jäsenet J. An-

dersson, Hellberg, Isohookana-Asunmaa, Kautto, Kiviniemi, R. Korhonen, M. Koskinen, U-M. Kukkonen, Lindén, H. Markkula ja Smeds.

LIIKENNEVALIOKUNTA

Lausunto 5/1995 vp

Hallituksen esitys 26/1995 vp

Liite

Ympäristövaliokunnalle

Eduskunta on lähettäessään 30 päivänä toukokuuta 1995 hallituksen esityksen n:o 26 aluksista aiheutuvista öljyvahingoista johtuvasta vastuusta annetun lainsäädännön muuttamisesta ympäristövaliokuntaan samalla päättänyt, että liikennevaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa ympäristövaliokunnalle.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina vanhempi hallitussihteeri Lolan Eriksson liikenneministeriöstä ja ylitarkastaja Ulla Kaarikivi-Laine ympäristöministeriöstä.

Käsiteltyään asiaa liikennevaliokunta esittää kunnioittaen seuraavaa.

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi aluksista aiheutuvista öljyvahingoista johtuvaa vastuuta koskevaa lainsäädäntöä siten, että Suomi voisi ratifioida vuonna 1992 tehdyn muutospöytäkirjan, joka koskee öljyn aiheuttamasta pilaantumisvahingosta johtuvasta siviilioikeudellisesta vastuusta vuonna 1969 tehtyä kansainvälistä yleissopimusta.

Muutospöytäkirjoilla korotetaan sekä aluksen omistajan että kansainvälisen korvausrahaston vastuun rajoja öljyvahingoista. Järjestelmän soveltamisalaa on laajennettu koskemaan alue-

vesien sopimusvaltion talousvyöhykettä tai sitä vastaavaa aluetta. Soveltamisalueen piiriin on otettu lastissa kulkevien säiliöalusten lisäksi myös tyhjinä kulkevat säiliöalukset tietyin edellytyksin.

Valiokunnan kannanotot

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotuksia tarpeellisina ja puoltaa niiden hyväksymistä sellaisinaan. Edelleen valiokunta katsoo, että hallituksen esityksen toteuttamisella parannettaisiin öljyvahinkovastuuta koskevaa järjestelmää. Järjestelmän soveltamisalan laajentamisella ja vastuurajojen korottamisella parannettaisiin vahingonkärsijöiden mahdollisuuksia saada korvausta. Esityksen mukaisella uudistettulla vastuu- ja korvausjärjestelmällä on myönteisiä vaikutuksia myös meriympäristön suojelun kannalta.

Edellä esitetyn perusteella liikennevaliokunta esittää kunnioittavasti,

että ympäristövaliokunta laatiessaan mietintöään ottaisi huomioon, mitä tässä lausunnossa on esitetty.

Helsingissä 15 päivänä syyskuuta 1995

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Saapunki, jäsenet Bremer, Filatov, Kuisma, J. Kukkonen,

Lamminen, Lindén, Lämsä, Myllyniemi, Mähönen, Mölsä, R. Ojala, Pykäläinen, Tiusanen ja Vistbacka sekä varajäsen Pehkonen.